

**TIERPS
KOMMUN**

Information för fastighetsägare om inventering och sanering av PCB

Den 1 mars 2007 trädde förordningen om PCB (SFS 2007:19) i kraft. Reglerna innebär att den som äger industribyggnader eller flerbostadshus som är byggda eller renoverade under åren 1956-1973 är skyldig att inventera dessa för att se om dessa innehåller PCB. Resultatet ska redovisas till tillsynsmyndigheten senast den 30 juni 2008.

Vad är PCB?

PCB (polyklorerade bifenyler) är en grupp svårnedbrytbara organiska klorföreningar som började framställas och användas på 1930-talet. PCB har använts i en rad olika produkter, exempelvis transformatorer, kondensatorer, båtottenfärg, hydrauloljesystem, förseglingsmassor i isolerglas och som mjukgörare i plaster och fogmassor. I mitten av 1960-talet fann man att PCB spridits till naturen och på 1970-talet förbjöds ämnet.

Varför ska du inventera och sanera PCB?

PCB är farligt för miljön och för människors hälsa. PCB tas lätt upp av levande organismer och har skadliga effekter på fortplantningsförmåga, immunförsvar och nervsystem hos både djur och människor. Via läckage från fogar och felaktig hantering av PCB-haltigt rivningsmaterial har PCB fått en så storskalig spridning att vi kan finna spår av det överallt omkring oss. Intaget via livsmedel är avgörande för den halt vi har i kroppen. Att inventera fastigheter som kan innehålla ämnet och därefter sanera bort det PCB som hittats är ett sätt att minska mängden miljögifter som går runt i kretsloppet. Alla byggnader, förutom en- och tvåbostadshus med tillhörande komplementbyggnader, som är uppförda eller renoverade under åren 1956-1973, ska därför inventeras och saneras med avseende på PCB-produkter.

Var finns och hur sprids PCB?

PCB användes i Sverige bland annat i den stora satsningen på bostadsproduktion på 1960-talet. Ämnena finns fortfarande kvar i vissa byggmaterial och produkter. PCB avges från fogmassor i byggnader till luft och mark och sprids sedan vidare ut i miljön. PCB kommer också ut i miljön genom felaktig hantering vid rivning eller utbyte av produkter med PCB.

Fogmassor

Fogmassor med PCB användes mellan 1956-1973 i så gott som alla typer av byggnader. PCB kan förekomma i fogmassor mellan betongelement, runt fönster och dörrar, på balkonger, vid trappor, i dilatationsfogar och runt fasadelement av sten. Fogmassan kan även finnas dold bakom plåtfasader och fönsterlister.

Golv

PCB kan finnas i plastbaserade golvmassor för fogfria, halkskyddade golv som har lagts in i storkök och industrilokaler under åren 1956-1973.

Isolerrutor

Vissa typer av isolerrutor från tiden 1956-1980 är förseglade med PCB-haltig massa. Dessa rutor användes framförallt i offentliga byggnader, kontorshus m.m. och inte i någon större utsträckning i bostadshus.

Kondensatorer

Kondensatorer med PCB kan förekomma i lysrörsarmaturer installerade före 1980. Små kondensatorer i enfasmotorer installerade fram till 1980 kan innehålla PCB-oljor och finns bland annat i fläktar till oljebrännare, i cirkulationspumpar, tvättmaskiner, centrifuger, torktumlare och köksfläktar.

Inventering av PCB

Inventeringsarbetet kan beställas av en konsult med kompetens att inventera PCB. Efter att en fastighet har inventerats ska resultatet rapporteras till tillsynsmyndigheten senast den 30 juni 2008.

Fog- och golvmassor

Inventeringen av fog- och golvmassor ska omfatta byggnader som är uppförda eller renoverade mellan åren 1956 och 1973. Inventeringen har till uppgift att samla in uppgifter som behövs för att göra en bedömning av var och hur mycket PCB som finns i en byggnad. Genom att ta prover och sända dem på analys kan en bedömning göras av vilka byggnadsdelar som måste saneras och vilka som kan friklassas. Ett laboratorium som är ackrediterat för analys av PCB ska anlitas. Fastighetsägaren är skyldig att underrätta tillsynsmyndigheten om analysresultaten.

Andra byggvaror

Övriga byggvaror, t ex isolerrutor och kondensatorer, som innehåller eller kan misstänkas innehålla PCB ska dokumenteras. Produkterna ska märkas upp för att kunna omhändertaras på ett miljöriktigt sätt vid byte, underhåll och rivning. De ska då tas omhand som farligt avfall. Efter att en fastighet har inventerats ska resultatet rapporteras till tillsynsmyndigheten.

Sanering av PCB-haltiga fogmassor

Om byggnaden innehåller fog- eller golvmassor med PCB-halt över 500 ppm (mg/kg) ska dessa saneras så snart som möjligt, dock senast den 30 juni 2013 för industribyggnader och senast den 30 juni 2011 för övriga byggnader och anläggningar, med vissa undantag. Saneringen ska i god tid, minst tre veckor innan arbetet påbörjas, anmälas skriftligen till tillsynsmyndigheten. Du som fastighetsägare ansvarar för att saneringen genomförs på bästa sätt med hänsyn till miljön och människors hälsa. Anlita därför ett saneringsföretag med dokumenterad kunskap och erfarenhet av PCB-sanering och som arbetar enligt branschföreningens (Svenska Fogbranschens Riksförbund, SFR) rekommenderade metod vid sanering. Allt avfall som uppstår i samband med saneringen ska hanteras som farligt avfall.

Mer information

- **Miljökonsultgruppen i Stockholm**
www.sanerapcb.nu – för t.ex. blanketter för rapportering av inventeringsresultat.
- **Svenska Fogbranschens Riksförbund**
www.sfr.nu
- **Etiketter för att märka upp kondensatorer och isolerrutor**
kan beställas från Svenska Renhållningsverksföreningen (RVF) tel. 040-35 66 00, eller från Stena Gotthard AB, Box 1009, 301 10 Halmstad, tel. 035-22 33 05.

Kontakt

Om ni vill veta mer kontakta miljö- och hälsoskyddsinspektörerna på Medborgarservice i Tierps kommun (växel 0293-180 00).